

Galerija Loka

12. september - 20. oktober 2023

Zeppelin, 2020, gravura-suha igla, 74 x 60 cm

JANEZ MATELIČ

ZAPISI

Mani-pulacija,
2020, gravura-suha igla, 74 x 60 cm

Ustvarjanje grafik je Janezu Mateliču od samega začetka pomenilo vodilno pot, po kateri je več kot pol stoletja uspešno hodil in se umetniško razvijal. Svet grafike je bil zanj ustvarjalni poligon, na katerem je razvijal svoje motivno bogastvo in pilil tehnološko mojstrstvo. Mediteransko okolje, v katerem živi in ustvarja, duh po morju ter borovcih, bogato arhitekturno izročilo in slikovita krajina so Mateličevo umetnost navdihovali od samega začetka. Vzbujali so njegovo domišljijo in mu ves čas ponujali motivna izhodišča za likovna videnja ter bogastvo izpovedi. Njegove grafične in druge stvaritve so po eni strani temeljile na elementih pokrajine, po drugi pa na figuraliki. V novejših grafičnih listih je vse bolj pogosta prvina tudi lastna podoba kot čisti avtoportret ali aktivni »deležnik« v nekem širšem tematskem sklopu.

Sam doma,
2020, gravura-suha igla, 74 x 60 cm

Mateličeve predstave sveta, ki nam jih niza v številnih grafičnih podobah, so vsekakor večplastne. Umetnik je bil od nekdaj nagnjen k bogato strukturiranim podobam, polnim vsebinskega in formalnega dogajanja. Vsak na novo zasnovani grafični list vsebuje poleg glavnega motiva še številne podrobnosti, ki se kot nekakšni likovni domisleki in nenavadni vizualni utrinki pojavljajo v ozadju podob. Lahko temeljijo na odlomkih iz resničnosti, ki so plod umetnikovih neposrednih zaznav v naravi ali urbanih sklopih, lahko pa so predmet njegove domišljije, želja in konec koncev tudi hrepenenj. Na Mateličevih podobah vlada dokaj zapletena ikonografija, pri kateri

so konkretni prizori in situacije prepredeni s številnimi bizarnimi elementi, ki jih umetnik namenoma vstavlja v ta svoj zapleteni motivni svet. V njem je poleg vsega gotovo nekaj očitno razpoznavnih nadrealističnih prvin, ki jih Matelič že dolgo neguje v svoji likovni tvornosti. Njegove na grafičnih listih nanizane zgodbe so torej že od nekdaj temeljile na prepletu sestavin iz konkretnega in izmišljenega sveta. Bogati jih nenavadna sočnost likovnih prvin, ki podobe na koncu obda z zaželeno slikovitostjo.

Matelič nas z vsem tem repertoarjem vizualnih in vsebinskih prvin v svoj intimni svet vpelje na najbolj neposreden način,

MI 3,
2020, gravura-suha igla, 74 x 60 cm

s pripovedjo ter izpovedjo. Vešče uspe stkati vez med svojimi umetniškimi izdelki in nami, gledalci. Nenehno ponuja nove rešitve, med njimi pa vzpostavlja jasno slogovno razpoznavnost svoje grafične ustvarjalnosti. Za njegove grafične kompozicije je od nekdanj značilna polnost, uravnoteženost zgornjega in spodnjega predela kompozicije. Avtor sam meni, da je treba vsako praznino čim bolj zapolniti, kajti po njegovem se mora na površini odtisa konstantno nekaj dogajati. Mateličev likovni svet je tudi skrivnosten, avtor nas v obilju oblikovnih sestavin rad preseneti z nenavadnimi predmeti in objekti, npr. letečimi baloni, cepelini in podobnim. Ob

natančnem pregledu ugotovimo, da je njegov ustvarjalni postopek premišljen in vešče izpeljan od zamisli do izvedbe. Grafik mora pri svojem delu vse natančno predvideti, kajti znano je, da se pri nastajanju grafičnega lista šele s prvim odtisom matrice dokončno pokaže zaželen celota. Tega se Matelič ves čas zaveda in z veščo roko vodi svoje grafične odtise k razgibani ter učinkoviti končni podobi.

Iztok Premrov

10,
2020, gravura-suha igla, 74 x 60 cm

Junghans,
2020, gravura-suha igla, 74 x 60 cm

Janez Matelič

BIOGRAFIJA

Janez Matelič se je rodil 13. februarja 1950 v Kamniku. Po srednji šoli se je vpisal na beneško akademijo (Accademia di Belle Arti), na kateri je leta 1972 diplomiral pri profesorju Giuseppeju Santomasu. Na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je nato pri profesorju Zvestu Apolloniu uspešno končal podiplomski študij grafike. Študijsko se je izpopolnjeval na Nizozemskem, v Rusiji, Italiji, Franciji in na Madžarskem. Prvič se je predstavil na samostojni razstavi leta 1968. Doslej je doma in v tujini samostojno razstavljal več kot sedemdesetkrat in se več kot dvestokrat udeležil skupinskih likovnih predstavitev. Od leta 1977 do upokojitve leta 2013 je imel status samozaposlenega v kulturi. Za svoje delo je prejel osemnajst domačih in tujih priznanj ter nagrad, največ na mednarodni prireditvi Ex tempore v Piranu in slikarskem Ex tempore v Škednju/Servoli v Italiji. Leta 1996 je skupaj z Ljerkom Kovač v Kopru odprl Atelje-galerijo SQ-ART, ki je bil namenjen grafični produkciji in razstavam grafičnih del številnih domačih

ter tujih likovnikov. Leta 2017 je v Obalnih galerijah Piran, v Mestni galeriji Piran in Galeriji Meduza, Koper, imel doslej največjo pregledno razstavo svojih del z naslovom Črta in odtis, na kateri je predstavil slikarski in grafični opus ter ob njima še najnovejšega, keramičnega.

Foto osebni arhiv

DODATNE INFORMACIJE

Gregor Makuc

T 01/580 22 43 | E gregor.makuc@sandoz.com

www.lek.si/galerija-lek

Grafična priprava: Design Katja Gaspari Leben

Tisk: Collegium Graphicum

član skupine Sandoz